

som skulde være til vor Styrke, I tage det daglig bort fra os i Smuler, I vente blot den Tid, at det skal være fuldkommen tilintetgjort, og saa vise I os hen til Tidens Fylde. Det er ikke ret; det er maaskee mindre ilde meent end ikke fuldt overveiet.

Det har glædet mig at høre den ærede Minister, ved Begyndelsen af sit Foredrag, indrømme det Sande ved hele Fæstelovgivning, nemlig: at det er det danske Bondesfolk, vi skulle bringe til at høre op; thi det er en Feil her i Landet, at her er et Bondesfolk, et Adelsfolk og et Borgerfolk; vi skulle kun have et dansk Folk; men, indtil vi faae dette, maa vi have et Bondesfolk; Bondesfolket var Trællesfolket, og bærer endnu dette Trællemærke, eller det var Thyndesfolket, naar man ikke kan lide det Ord: „Trællesfolket,“ som endnu bestandigt skal gjøres til Thynde gennem Jordsmønnen og tvinges til hver Dag at sætte Spaden i den Jord, som de kun grave Guld op af til Andre; thi det er det, man vil. — Jeg siger: den ærede Minister begyndte sit Foredrag heldigt, og vi maae være ham taknemmelige derfor, — og det var tillige mandigt. Han sagde, at man har paastaet, at Eiendomsretten frænkedes ved en Afsløsningslov, som vi her tænke os, — jeg taler slet ikke om Enkelt-hederne i Loven, deres Bestaafenhed staaer jo tilbage at afgjøre, — ved det hele System om en Forandring med Hensyn til den nu saakaldte Eiendomsindflydelse paa dette Jordsmøn. Han sagde, at man havde kaldt det et Indgreb i Eiendomsretten, at en saadan Afsløsning skal kunne skee ved Lov, men han udtalte ved Siden deraf, at han billigede ikke denne Betragtningssaaede, og han nævnede tillige en anden af sine Colleger, som her i denne Sal høit har forsvaret det Modsatte. Det er altsaa det Udgangspunkt, jeg holder fast ved. Jeg behøver ikke at minde om, at naar der er Spørgsmaal om at udfrie de saakaldte Ciere fra deres Indflydelse paa Bondesjorden, dette saakaldte Jordegods, da er det ikke Bonden umiddelbart, man forlanger det til, men det er til Staten, man forlanger det udlagt, for at Staten ved Hjælp af det kan komme til paa en passende

Maade at underholde sin Befolkning; thi deri ligger Forsvaret, som fores og maa fores for Berettigelsen til at handle, som vi have gjort (Grundtvig: Det var et daarligt Forsvar!). Det ærede Medlem kan da føre et bedre, naar dette er et daarligt. Forsvaret ligger deri, at Regjeringen kan gennem Fæstelovgivningen foreskrive, hvad den saakaldte Jorddrot skal have i Indtægt af sin Gaard, kan foreskrive, paa hvilken Maade, han skal have det, kan foreskrive, hvor længe den Vedkommende skal sidde i den saakaldte Brug deraf, kort sagt, kan forandre Forholdet imellem Jorddroten og Fæstere, jeg siger ikke imellem de nuværende Fæstere og Jorddrotter, men mellem de kommende Fæstere og Jorddrotter, saaledes at enhver Indtægt for Jorddroten af Jordegodset forsvinder, at enhver personlig Indflydelse paa den vedkommende Fæster forsvinder, og, naar dette er forsvundet, saa er der intet ydre Tegns tilbage paa Eiendommen, navnlig hvad det angaaer, som er det Gavnlig og Væsentlig ved Besiddelsen, Indtægterne. At den ærede Minister ogsaa betragtede netop Indtægten af Eiendommen som det, der her er Spørgsmaal om, som det Væsentlige, det ligger i hans Udtalelse af en af de Vanskeligheder, der bestod for Dieblisset, og hvorfor man ikke kunde tænke sig Loven gennemført nu, og denne Vanskelighed var, at alle omgivende Forhold viste, at Eiendomsværdien var i en daglig Stigen og Pengenes Værdi i en daglig Synken, og at man derfor, ved i dette Dieblis igjennem Lovstrang at forandre Eiendommene, det vil sige: Indtægten deraf til Værdi i Penge, gav en usikker og altid synkende Værdi og tog derfor en sikker og stedse stigende Værdi. Heri laa en fuld Erkjendelse af, at det, som Spørgsmaalet her er om, det er om Indtægten af Eiendommen, og da vi igjennem Fæstelovens forskjellige Bestemmelser med Hensyn til Indfæstning, med Hensyn til Landgilde, kort sagt, til alle Udgifter ere berettigede til, jeg siger ikke, at det vilde være klogt og billigt, at formindste disse Indtægter saameget, vi finde passende, ja, at vi, dersom det er nødvendigt at slaae ind paa den Veie, skulle formindste dem saaledes, at Bonden, som sidder ved Stedet, kan bestaae derved, saa